

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Cornelii Hazart Societatis Iesv Theologi Discursus
Morales In Selectiora Loca Genesis, Exodi, Levitici,
Numerorum**

Hazart, Cornelius

Antverpiæ, 1688

Discrusus I. De nativitate & pueritia & adolescentia Iosephi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52700](#)

DISCURSUS MORALES IN

4 Prorex *Ægyptius*, integerimus *Iosephus*: verus *Politicus*, qui non solam *Ægyptum*, sed & orbem pæne universum ab interitu famis servavit incredibili prudentia, qui adverfa & prospera, amara & dulcia, læta & tristia, eo semper animo pertulit, ut nec in illis inflesceret, nec in ipsis desperaret, qui & in summo principatu quem gesit, omnibus principibus ac magistratibus formam regiminis dedit, quam summa cum laude, ac satisfactione omnium sequentur.

Denique sicut *Christus*, absolutissimum virtutum omnium fuit exemplar, ita in *Iosepho*, qui vera *Christi* figura fuit, & quasi apogaphus, omnes virtutes eluxere, præsertim invincibilis patientia, maxima charitas, castitas admiranda, singularis constantia, humilitas, mansuetudo, Dei timor &c. Ipsum jam opus aggrediamur.

P A R S I.

Discursus in Historiam Josephi.

D I S C U R S U S I.

De nativitate & pueritia & adolescentia *Iosephi*.

S' Olet Scriptura filios Patriarchis progenitos nobis passim ita proponere, ut scire possimus quando aut quomodo nati sint cum quibusdam aliis circumstantiis. Gen. Cap. 4, dicit: Adam cognovit uxorem suam *Eavam*, que concepit & peperit *Cain*, dicens: Posse di hominem per Deum: Rursumque peperit fratrem ejus *Abel*.

Cap. 5. dicit: Vixit Lamech centum octoginta duobus annis, & genuit filium, vocavitque nomen ejus *Noë*, dicens; Iste consolabitur nos ab operibus & laboribus manuum nostrarum, in terra cui maledixit Dominus.

Cap. 21. dicit: Concepit *Sara* & peperit filium in senectute sua, vocavitque Abraham nomen, filii sui *Isaac*, & circumcidit eum octavo die.

Cap. 25. Fusa narrat nativitatem *Esau* & *Jacob*, ex *Rebecca* & *Isaac*, cum hic esset sexaginta annorum.

Denique Cap. 35. cum variis circumstantiis narrat nativitatem *Benjamin* ex *Rachel*, quomodo illa ex partu mortua sit, & vocaverit puerum jam natum *Benoni*, hoc est filium doloris sui.

Sed

Sed de nativitate Iosephi, quomodo, quando, & ubi natus sit, aut de ejus pueritia, nulla mentio in Scriptura, hoc unum habemus, quod esset filius Rachelis, & Jacob: Capite enim 35. nihil aliud dicit Scriptura quam: Filii Rachel sunt Ioseph & Benjamin; & Cap. 37. Ha sunt generationes Jacob, Ioseph &c. Quid putatis hic latere mysterii? existimmo ego non aliud esse quam quod scripturaprius noluerit illius facere mentionem, nisi cum factura esset catalogum generationum Jacob, in eoque ostenderet eminentem Iosephi virtutem supra omnes ceteros fratres.

Sic ergo Cap. 37. incipit vitam Ioseph. Ha sunt generationes Jacob. Ioseph cum sedecim esset annorum, pasebat gregem cum fratribus suis, accusavitque fratres suos apud patrem crimine peccato.

Videt genuerat tot filios Jacob, sed ubi ad generationes devenimus est, præteritis ceteris, unus tantum Ioseph enumeratur, solusque quasi in scenam producitur & per omnium ora vagatur: Plenius enim sunt rimarum hominum animi, idcirco profundunt quidquid excepent. Actum ergo est si vel uni dixeris præterquam cui debes, noli dicere: dixi optimo meo amico, hoc est, ut passim dicitur, qui est alter ego: Noli fidere, tuo enim te gladio jugulas: Nam si eum censes esse ut te, ergo ut illi aperuisti quod silere debes, ille etiam alteri aperiet, si enim non faceret, tibi esset diffilis.

Sic passim etiam occulta proximi crima narrantur omnibus, præterquam iis qui adhibere remedium possint, & quod iis deferri debebat ex charitate ut emendant, ad omnes defertur ex nimia loquendi licentia: unus Ioseph est, qui crimen fratrum suorum soli aperuit patri suo: Quod autem illud crimen fuerit non explicat Moses, ideo putant Rupertus, S. Thomas, Abulensis, & alii, fuisse peccatum luxuriæ contra naturam, quod tam infame & enorme est ut ne quidem nominandum putaverit Moses.

Denique filius erat qui deferebat: Multum resert quis aut qualis sit qui delator est, non enim omnibus passim credendum aut fidendum: Nam sèpe contingit ut una ancilla quidquam de alia ad dominam deferat, sed expassione, scilicet postquam jurgata sunt, quare non facile credendum. Fit etiam sèpius ut aliquid deferant quod foris audiverunt de domina vel domino, multa addunt de suo, rem ex aggerant, susurrantes agunt, & peccant, adeoque non audiendæ, multa enim interdum singunt ut dominis blandiantur:

Iacob autem non male fecit quod Iosepho aurem præberet, quia filius ejus erat qui fratres suos accusabat. Statim post hæc addit Scriptura.

DISCURSUS II.

Israel autem diligebat Ioseph super omnes filios, fecitque ei tunicam polymitam.

Quid hoc? itane vero? diligebat *Iacob Iosephum* super omnes filios? & quidem tam aperte ut ei pretiosiorem vestem faceret qua distingueretur à cæteris, imo supra reliquos eminenter? Putabam ego ad rectam familiae administrationem necesse esse, ut amor parentum erga omnes liberos esset æqualis: Sic enim me docet *D. Ambrosius* hoc loeq, dicens: Jungat liberos æqualis gratia quos junxit æqualis natura. Sic me docet doctissimus *Titelmannus* scribēs in illa verba *Davidis Ps. 100.* *Perambulam in medio domus meæ: In medio*, inquit, oportet ambulare, ut æque propinquus sit omnibus, ut ex æquo omnibus, absque personarum acceptione invigilet. Sic me docet *Nicetas* in illa verba *Iob Cap. 29.* *In circuitu meo pueri mei: Paterfamilias*, inquit, respectu filiorum suorum debet esse, quod centrum est in circulo. Sicuti enim omnes lineæ quæ à centro ad circuli extremitatem ducentur, æquales sunt, quia circulus undique æque longe abest à centro, sic pater aut mater familias æqualiter ad omnes liberos suos extendere debent affectum suum, ut unus non longius ab eorum animo absit quam aliis: Sic me docet *Philosophus Seneca Epist. 66.* Feræ, inquit, non distinguunt fætus suos, & se in alimentum pariter omnium sternunt: Aves ex æquo partiuntur cibos: Et quis, inquit, pater vel mater tam iniquam censuram inter suos agat, ut filium sanum quam ægrum magis diligit? procerumve quam brevem? pulchrum quam deformem? tandem concludit, parentes ne unā quidem prolem amare, qui unum tantum amant præ cæteris. Quomodo ergo *Iacob Patriarcha* tam sanctus & prudens diligebat *Ioseph* super omnes filios suos? Imo, inquit, magnus ille *Antistes Tostatus* in *Cap. 37. Genes.* Ponamus unum plus diligi aliis, nulli tamen specialis amoris exhibenda sunt signa: Et tamen *Iacob* ita patere voluit suum affectum erga unum *Iosephum* ut illi vestē faceret quæ supra cæteros emineret.

Quid

*Amor pa-
rentum er-
go liberos.*